

Vestland
fylkeskommune

Temaplan breiband og digitalisering 2023 - 2029

Gjennomgang av sentrale tema i høyringsutkastet

Ingjerd Skogseid

Vår digitale kvardag

Kven deler vi data med?

15:24 87%
VG
NYHETER | Innenriks

SOSIAL MINISTER: Emilie Enger Mehl mener det er riktig å være på den nest største sosiale medier-plattformen, også når man er justisminister. Foto: Javad Parsa / NTB

Mehl slipper TikTok-høring - men Stortinget tar grep

- Selv en justisminister kan gjøre feil, sier lederen for kontrollkomiteen på Stortinget om Emilie Enger Mehls bruk av TikTok - og manglende svar til Stortinget.

03:01 90%
Aberdeen
Sorter etter Shopping Mat og drikke

25 besøkte steder

02:34 94%
Norway
Trondheim Molde Lillehammer Norge Skien Stavanger Haugesund Steder Venner

Min Bitmoji

02:40 93%
Kjør nå

Volkswagen ID.4 2022
EI-SUV 799/dag 139/t Tilgj. i 24t
Google

Samfunnssikkerheit, beredskap og sårbarheit

Omfattende dataangrep i Finnmark

10.2.2023 - 11:32 | Kristoffer Solberg

Siden 2. februar har politiet i Finnmark etterforsket en rekke datainnbrud i flere kommuner i Finnmark. Det skriver politiet i en pressemelding.

Dataangrepet: Kan skade korona-beredskapen

10.000 ansatte i sju kommuner i Innlandet ble tirsdag kveld utsatt for et alvorlig e-postangrep. – En alvorlig situasjon midt i en pandemi, sier fylkesmannen.

Varsel sendt: Østre Toten kommune får fire millioner i bot etter dataangrepet

Aldri før har Datatilsynet gitt ut så store bøter til en kommune.

TELEKOM

Fem av Telenors basestasjoner satt ut av ras i Jølster

Telenor melder om to brudd i fiberkabler og fem basestasjoner som er ute av drift som følge av jordskredene i Jølster i Sogn og Fjordane.

Mobiltrafikken skal fungere igjen etter omfattende kabelbrot

For første gang sier PST at Kina står bak et dataangrep

PST mener Kina står bak et omfattende angrep på statsforvalterne i Norge.

Intensiverer jakten på falske basestasjoner

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet intensiverer jakten på falske basestasjoner som følge av Ukraina-krigen og den pågående Nato-øvelsen Cold Response.

Russland skal stå bak dataangrep mot nordområde-forskere i Tromsø

Vestland
fylkeskommune

Vår digitale framtid

Kunstig intelligens i helsetjenesten anbefales!

Hva må være på plass for at vi skal kunne implementere og driftet kunstig intelligens? Hva skal prioriteres? Hvem skal være ansvarlig? Hvilke mulige gevinst og dilemmaer ser vi for oss?

Hvilke piller skal jeg ta i dag da?

Innbyggere og pasienter burde ikke være i tvil om hvilke medikamenter de skal bruke og når. Antall feilkilder må reduseres. Potensialet ligger i digitalisering av legemiddelhåndtering.

Hvordan vet vi at en diabetesapp virker?

Svaret er at det er nesten umulig å vite, fordi apper vurderes på ulike måter. Noen forskere fra Nasjonalt senter for e-helseforskning har begynt på ryddejobben.

Helse-apper på eget ansvar?

Helsedata har mer verdi enn finansielle data. Dette bør være en tankevekker.

Medieversjonen av «ungdom på nett»

Selv om nesten alle ungdommer har digital tilgang, faller noen likevel utenfor

Digital angstbehandling for ungdom

Prosjektet digital angstbehandling for ungdom skal utvikle en digital intervasjon for å hjelpe unge som sliter med angst.

1 AV 10 UNGDOMMER HAR MOTTATT STRAFFBARE HATEFULLE YTRINGER

Snapchat og Tiktok er de kanalene hvor ungdommer oftest mottar hatefulle ytringer.
Dette ifølge en ny undersøkelse fra Medietilsynet.

Digital mobbing blant ungdom: en kvalitativ intervjustudie om ungdommers opplevelse av digital mobbing

NYHET

Klarer ungdom å ta pause fra skjermen i et digitalt samfunn?

Netthets øker blant unge, og jenter er verst

Nettmobbing blir stadig mer utbredt og rammer tre ganger så mange jenter som gutter, viser en amerikansk undersøkelse. Jenter er jenter verst.

NYHETSSAKER

De unge har krav på en trygg digital hverdag

Elever skal ha delt nakenbilder og drapsvideoer. Politiet er involvert, sier rektor.

Skolen vil vurdere å forbry mobiler i skoletiden.

Kripos: Barn ned i femårsalderen deler nakenvideoer på nett

Robotcenteret til HVL – nyopna
Hjelpende hender til lokalt næringsliv

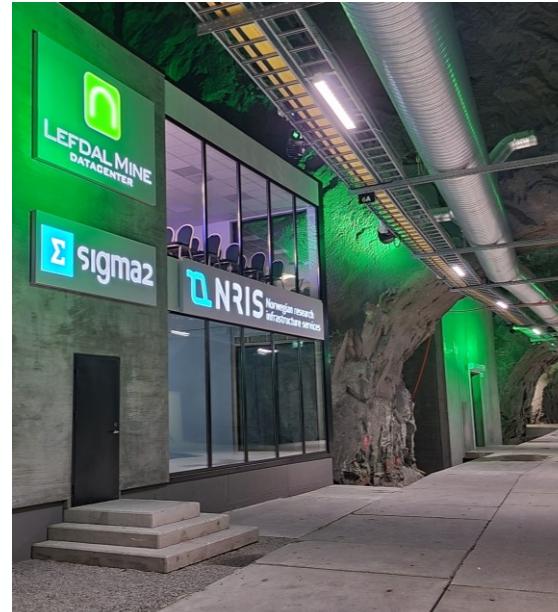

UiB AI – koordinering og synleggjering av forskings-,
utdannings- og innovasjonsaktivitet innan kunstig intelligens.
Samarbeid mellom fakultet og mot eksterne.

Symposium on AI, Data and Digitalization

Sogndal – Norway | 9-10 May 2023

Symposiet skal utforske korleis data og kunstig intelligens
Kan gi rammer for ein ny digital revolusjon og bidra til å løyse
viktige samfunnsordningar.

Planarbeidet så langt - 1

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033

- Forankra i fylkestinget sitt vedtak av «Berekraftig verdiskaping - regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033» (PS 38/2021).
- vedtatt å starte arbeid med fire temaplanar, og ein av desse er **Temaplan for breiband og digitalisering**.
- Fylkesutvalet vedtok oppstart av arbeidet med denne 5 april 2022 (PS 74/2022), med tillegg om at desentralisering skulle inn som samfunnsmål.

Temaplan for breiband og digitalisering i Vestland 2023-2029 skal sikre at arbeidet knytt til digital infrastruktur og digitalisering blir samordna, legge føringer for verkemiddel som blir forvalta i fylket og peike på moglegheiter og utfordringar når det gjeld digitalisering på kort og lang sikt.

Temaplanen vera førande for Vestland fylkeskommune og den regionale partnarskapen sitt strategiske arbeid

Planarbeidet så langt - 2

- Ei arbeidsgruppe med vart etablert våren 2022 etter vedtak om oppstart av planarbeidet
 - *Hans Inge Gloppen, Nikolai Park Foss, Kai Henrik Jordalan og Ingjerd Skogseid Vestland fylkeskommune*
 - *Ivar Petter Grøtte IT-forum Vest*
- Faste måndagsmøte der me har arbeidd med planen og hatt dialog med mange eksterne aktørar

Dialog med...

Infrastruktur

- Kommunar: Alver, Askvoll, Aurland, Bjørnafjorden, Bremanger, Fjaler, Gulen, Hyllestad, Høyanger, Kinn, Kvinnherad, Luster, Masfjorden, Osterøy, Samnanger, Solund, Stad, Stord, Sunnfjord, Sveio, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Voss, Øygarden og Årdal (26 av 43 kommunar).
- Leverandørar og andre: BCO-nettverket (EU), Bergen Fiber, DIGI Vestland, Enivest, Eviny, Eviny Breiband, Haugaland Kraft Fiber, Homenet, ICE, Invest in Bergen, KDD, Kvamnett, Kvinnherad Breiband, Nasjonalt Breibandråd (alle fylka), Nettstar, Nkom, Okapi, Signify Norway AS, Sognekraft, Telenor, Telia og Voss Fiber.

Samfunn, kompetanse, verdiskaping og innovasjon

- Møter med Abelia, Aker Solutions, Atheno, Aksello, Digdir, Digital Norway, EDIH Nemonoor, EDIH Oceanopolis, E-helse Vestland, Eitri helseinkubator, EUDAT, Fjordbase Holding, INC Gruppen, Industriutvikling Vest, Innovasjon Norge, IT-Forum Vest, KDD, Kompetanseforum Vestland, KS, Lefdal Mine Datacenter, Mowi, Nasjonale kompetansesenteret for HPC (NCC), Nasjonalt Breibandråd, NFD, NHO, Nkom, NORA, NORA Startup, NORCE, Næringsforum Vestland, Onshore Technologies, Sigma 2, Sintef, Statsforvaltaren i Vestland, Trøndelag fylkeskommune, UiB AI, UiO, Vestlandsforsking, Viken fylkeskommune og VIS.

VISJON: Vestland skal vere leiande i å utnytte potensialet i digitalisering, for å sikre gode bу- og arbeidsområde i heile fylket.

Satsingsområde:

1. Digital infrastruktur
2. Digital samfunnsutvikling
3. Digital kompetanse
4. Digital verdiskaping og innovasjon

1. Digital infrastruktur

Vestland skal ha ein godt utbygd digital infrastruktur, både fast og trådlaus. Breibandet skal vera raskt, tilgjengeleg og robust. Noko som er ein føresetnad for at distrikt, tettstader og byar skal ha like vilkår for å ta del i samfunnsutviklinga, tenestetilbodet og moglegheitene som den raskt aukande digitaliseringa medfører.

23 forskjellige bredbåndsselskaper i Altibox-partnerskapet oppretter felles tårnsekskap for å sørge for rask utbygging av Ice' nasjonale 5G-mobilnett.

Vestland er godt rigga for Gigabit-samfunnet

Andel av husstander dekket	1. halvår 2021	1. halvår 2022
Oslo	97,9 %	98,3 %
Vestland	89,3 %	95,5 %
Rogaland	87,1 %	94,2 %
Agder	90,9 %	94,1 %
Møre og Romsdal	64,0 %	93,5 %
Vestfold og Telemark	89,6 %	93,3 %
Troms og Finnmark	76,1 %	92,6 %
Viken	88,2 %	90,6 %
Trøndelag	84,7 %	89,8 %
Nordland	81,9 %	85,7 %
Innlandet	77,6 %	85,2 %
Tettbygde områder	93,0 %	96,9 %
Spredtbygde områder	59,3 %	70,4 %
Norge	86,5 %	92,5 %

Nkom 2022: Dekning nedstraums hastighet på minst 1000 Mbit/s

Tettbygde områder 98%

Ca. 8.100 husstandar

Spredtbygde områder 84%

Status i kommunane

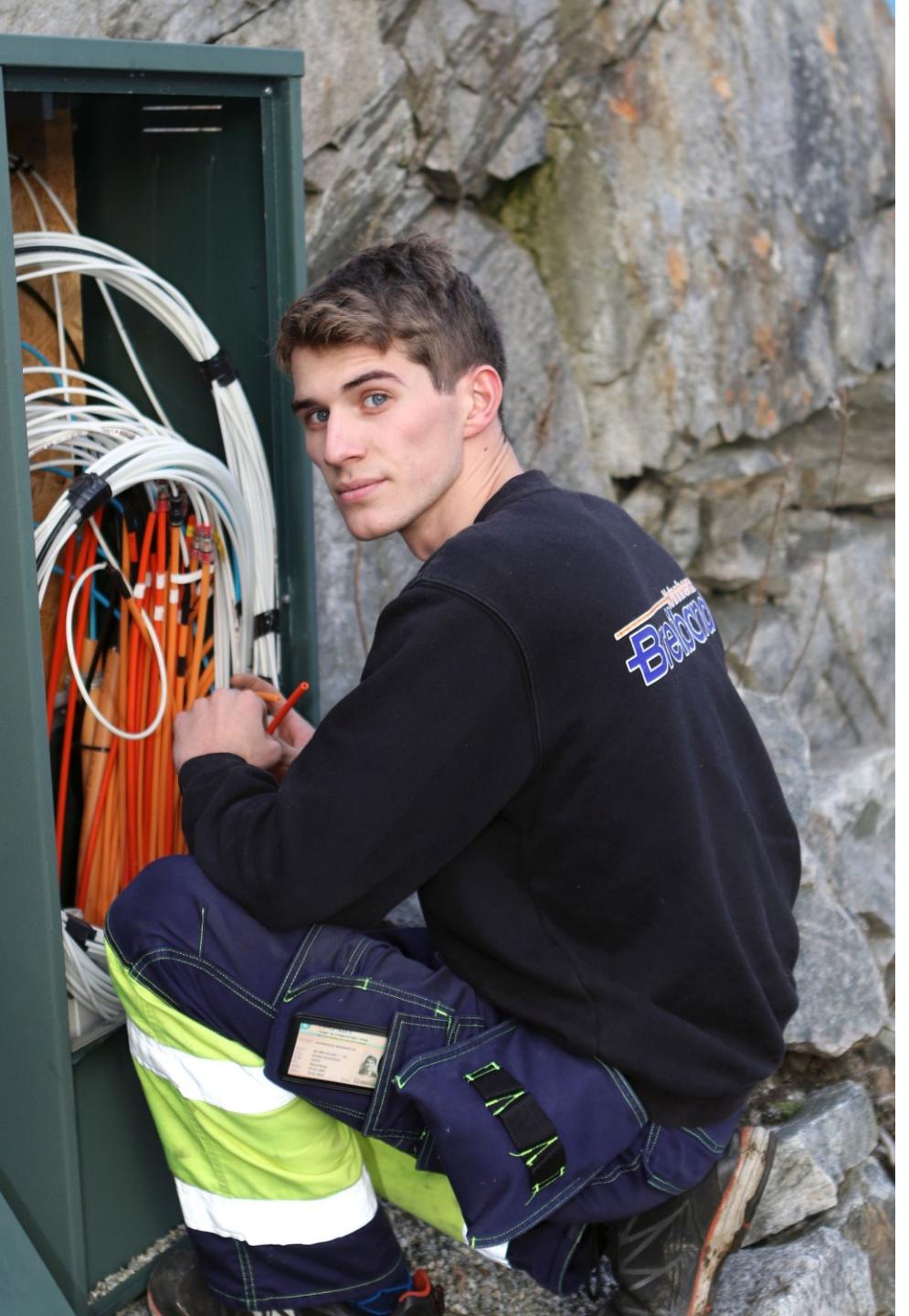
Kommune	≥ 100	$\geq 1 \text{ Gbit/s}$
FITJAR	99,8 %	99,8 %
BØMLO	99,8 %	99,8 %
FEDJE	99,6 %	99,6 %
GLOPPEN	99,4 %	99,4 %
STORD	99,3 %	99,3 %
AUSTEVOLL	99,1 %	99,1 %
STRYN	98,8 %	98,8 %
ÅRDAL	99,7 %	98,1 %
SUNNFJORD	97,7 %	97,4 %
LÆRDAL	97,1 %	97,0 %
ØYGARDEN	96,8 %	96,6 %
STAD	96,5 %	96,5 %
GULEN	96,4 %	96,4 %
BREMANGER	96,0 %	96,0 %
BJØRNAFJORDEN	96,7 %	95,9 %
ASKØY	98,6 %	95,5 %
SOGNDAL	94,9 %	94,9 %
MODALEN	94,8 %	94,8 %
MASFJORDEN	94,8 %	94,8 %
OSTERØY	94,6 %	94,3 %
TYSNES	94,3 %	94,3 %

Kommune	≥ 100	$\geq 1 \text{ Gbit/s}$
HØYANGER	94,1 %	94,1 %
KVINNHERAD	93,4 %	93,4 %
ASKVOLL	93,3 %	93,3 %
SVEIO	92,5 %	92,5 %
VIK	92,4 %	92,4 %
VOSS	92,4 %	92,4 %
AURLAND	93,8 %	92,3 %
KINN	92,3 %	92,2 %
AUSTRHEIM	91,4 %	91,4 %
KVAM	90,0 %	90,0 %
LUSTER	89,2 %	89,2 %
SOLUND	89,0 %	89,0 %
ETNE	88,1 %	88,1 %
VAKSDAL	85,9 %	85,9 %
SAMNANGER	85,7 %	85,7 %
ALVER	85,5 %	84,1 %
BERGEN	99,6 %	83,8 %
HYLLESTAD	79,3 %	79,3 %
FJALER	73,5 %	73,5 %
ULLENVANG	67,5 %	62,6 %
EIDFJORD	26,6 %	26,4 %
ULVIK	5,6 %	5,3 %

Tilskot til breiband i 2023

Vestland fylkeskommune lyser ut midlar til utbygging av breiband i fylket. Kommunane kan søkje om tilskot til område der det ikkje er kommersielt lønsamt å bygge ut. I 2023 har vi 33,5 mill. kr. tilgjengeleg for tildeling.

Søknadsfrist: 28. april

Digital infrastruktur

Prioriteringar:

- Utbyggingsprosjekt og fordeling av tilskot
- Kommunale strategiar for breiband og digitalisering
- Breiband- og mobiltenester i Vestland
- Digital sikkerheit og datalagring

Noko av det vi ynskjer svar på:

- Har vi område med dårleg breiband- og mobildekning?
- Korleis sikre at alle i Vestland kjem på nett?
- Kva med sikkerheit og beredskap?

2. Digital samfunnsutvikling

Vestland skal nytte potensialet i digitalisering for å møte viktige samfunnsendringar knytt til aldrande befolkning, klimaendringar, truslar mot sikkerheit og nye ønskje om eit meir fleksibelt arbeidsliv.

Ein digital kvardag

Strategi for digital samfunnsutvikling
i Sogndal kommune

Beta kommune – digital samfunnsutvikling med et innbyggerspektiv

Ungdom og digital
sikkerhetskultur

Digital samfunnsutvikling

Prioriteringar:

- E-helse
- Kommunale tenester
- Regionale tenester
- Beredskap og sikkerheit
- Smarte byar og lokalsamfunn
- Digital inkludering og innbyggjarinvolvering

Noko av det vi ynskjer svar på:

- Korleis brukar digital teknologi til å skape positive endringer i samfunnet?
- På kva måtar kan innbyggjarane involverast i demokrati- og samfunnsutvikling?
- Korleis skal få med alle i den digitale samfunnsutviklinga?

3: Digital kompetanse

Vestland fylkeskommune skal legge til rette for at alle innbyggjarar kan ta del i den digitale utviklinga i samfunnet.

Digital kompetanse i tre nivå

- 1) eit grunnleggande nivå der den digitale kompetansen er høg nok til at ein innbyggjar kan ta del i eit digitalt samfunn;
- 2) eit mellomnivå der ein arbeidstakar har tilstrekkeleg med digital kompetanse til å kunne ta i bruk digitale verktøy på arbeidsplassen.
- 3) eit høgt nivå der ein arbeidstakar har særskilt høg digital kompetanse på eit bestemt område som til dømes kunstig intelligens eller tungrekning.

Det fyrste nivået her skal sikre digital inkludering, det andre skal sørge for at arbeidstakarar er i stand til å hauste dei produktivitetsgevinstane som ligg i den teknologiske utviklinga, og det tredje nivået gjer ytterlegere vekst og vidareutvikling mogleg gjennom forsking og utvikling.

Digital kompetanse

Prioriteringar:

- Digital inkludering
- Rekruttering til IKT-fag
- Kontaktpunkt mellom næringsliv og studentar
- Behov for kompetanseheving i arbeidsstyrken
- Åuke delen jenter i teknologiutdanningar

Noko av det vi ynskjer svar på:

- Korleis sikre at alle innbyggjarar har kompetanse til å bruke nye digitale tenester?
- Kva digital kompetanse treng offentlege- og private verksemder i Vestland?
- Korleis rigga utdanningsinstitusjonane for å få den rette kompetansen?
- Trengs det nye studietilbod?

Vestland
fylkeskommune

4: Digital verdiskaping og innovasjon

Ein offentleg og privat sektor som saman med kunnskapsmiljøa utviklar og tek i bruk ny digital kunnskap som kan styrke innovasjonskraft og tenestetilbod

Foto/ill.: Eivind Senneset, UiB

Norges nye superdatamaskin er i Finland

The LUMI-consortium countries are Finland, Belgium, Czech Republic, Denmark, Estonia, Iceland, **Norway**, Poland, Sweden, and Switzerland. Opna 13. juni 2022 i Kajaani, Finland.

Førebels ingen norske prosjekt på LUMI-G

2023: European Year of Skills

Sep 15, 2022

Digital Europe 2021–2027

- Digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier i samfunn og næringsliv

Horisont Europe

- Satsingar på banebrytande forskning, forskarmobilitet og forskingsinfrastruktur.
- Tematisk forsking og innovasjon i samarbeidsprosjekt mellom verksemder og organisasjoner i flere land.
- Satsing på innovasjon og vekst i små og mellomstore verksemder og kopling mellom næringsliv, forsking, høgare utdanning

Andre internasjonale program

- Nordsjøprogrammet - Interreg
- Østersjøprogrammet - Interreg
- Interreg Europa

Digital verdiskaping og innovasjon

Prioriteringar:

- Lagre og dele data
- Samarbeid og samskaping
- Deltaking i internasjonalt samarbeid

Noko av dei vi ynskjer svar på:

- Korleis kan offentleg sektor og næringsliv i Vestland bidra med digital innovasjon?
- Korleis kan kunnskapsmiljø og næringsliv i Vestland ta ei internasjonal leiarrolle?
- Korleis skal vi samarbeida?

Kom gjerne med innspel - høyringsfrist 14. april

Høyring: Temaplan breiband og digitalisering Vestland fylke 2023-2029

Temaplan for breiband og digitalisering i Vestland fylke er no ute på høyring. Kommunar, organisasjonar og andre interesserte er invitert til å komme med innspel til planen innan 14. april 2023.

Fylkesutvalet vedtok 8. mars 2023 å legge Temaplan for breiband og digitalisering 2023-2029 ut på offentleg høyring.

Vestland fylkeskommune inviterer no alle interesserte til å sende inn innspel.

Kvifor temaplan for breiband og digitalisering?

Temaplan for breiband og digitalisering i Vestland fylke skal sikre at arbeidet knytt til digital infrastruktur og digitalisering blir samordna. Vidare legge føringar for verkemiddel som blir forvalta i fylket, og peike på moglegheiter og utfordringar når det gjeld digitalisering på kort og lang sikt.

For å få til dette er det viktig at Vestland fylkeskommune og dei andre regionale utviklingsaktørane i fylket, har ei aktiv rolle i endringane som kjem som følge av digitaliseringa av samfunnet. Mykje av infrastrukturen er på plass. No skal det utviklast samfunn, verksemder og tenester som tek i bruk den digitale infrastrukturen. Då trengs det meir kunnskap og innovasjon.

Planforslaget peiker på ein visjon og løftar fram prioriteringar, moglege finansieringskjelder og kven som har ansvar og korleis samarbeide om fire sentrale

Høyringsutkast: Temaplan breiband og digitalisering - Vestland fylke 2023-2029
(PDF)

<https://www.vestlandfylke.no/politikk/hoyeringar/hoyering-temaplan-breiband-og-digitalisering-vestland-2023-2029/>

Gi dine innspel

Vi inviterer no alle interesserte til å sende inn innspel innan fristen 14. april 2023. Fyll ut elektronisk høyringsskjema. Du kan gje kommentarar til kvar satsing og generelt til planen.

Til skjema

**Temaplan breiband og digitalisering
Vestland fylke 2023–2029**

Takk for merksemda!

Ingjerd.skogseid@vlfk.no